

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoCsp/27/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618204897
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7618204897.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

11CoCsp/27/2024

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Adriany Murínovej a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovaným: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D. E. F., prechodne bytom E., G. XX a 2/ H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, D. E. F., obaja zastúpení Centrom správnej pomoci Košice, o.z. so sídlom Košice, Tomášikova 3, IČO: 51847124, o zaplatenie 93.168,02 € s prísl., o odvolaní žalovaných proti rozsudku zo dňa 27.03.2024, č.k. 1Csp/124/2018-526 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

XXXXXXXX/XX/XXXX

M e n í rozsudok tak, že žalobu zamieta.

Žalovaným v 1. a 2. rade priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

XXXXXXXX/XX/XXXX

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) v poradí druhým rozsudkom označeným v záhlaví uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 93.168,02 €, úroky vyčíslené do 12.2.2017 vo výške 10.433,63 €, úroky z omeškania vyčíslené do 26.7.2018 vo výške 7.347,04 € a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 93.168,02 € od 27.7.2018 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I.), žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (výroky č. II. a III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaných zaplatenia sumy 93.168,02 € s prísl., na tom skutkovom základe, že dňa 26.03.2010 uzavrel právny predchodca žalobcu (Slovenská

sporiteľňa, a.s.) so žalovanými zmluvu o splátkovom úvere, podľa ktorej poskytol žalovaným ako dlžníkom úver na bývanie v celkovej výške 95.000,- €, ktorý sa žalovaní zaviazali vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené s úverom v mesačných splátkach (počet 359) po 392,14 €, splatných vždy do 20. dňa v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 20.04.2010 a dohodnutou konečnou splatnosťou úveru dňa 20.02.2040. Pohľadávka veriteľa bola zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre kat. územie D. E. F., v zmysle uzavretej zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a mandátnej zmluvy zo dňa 26.03.2010. Podľa tvrdenia žalobcu žalovaní predmetný úver riadne nesplácali, preto právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 20.07.2015 vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej sumy omeškaného dlhu v lehote 15 dní od doručenia výzvy, ku dňu 27.08.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celej pohľadávky a následne pristúpil k realizácii záložného práva výkonom dobrovoľnej dražby nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre kat. územie D. E. F..

3. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania ustálil skutkový stav veci zhodne ako bol tvrdný žalobcom a zistil tiež, že právny predchodca žalobcu po zosplatnení úveru listom zo dňa 27.08.2015 v priebehu súdneho sporu postúpil žalovanú pohľadávku vyplývajúcu z predmetného úveru voči žalovaným zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14.12.2021 na súčasného žalobcu. Za nespornú skutočnosť súd považoval, že žalovaní úver riadne nesplácali, poslednú splátku zaplatili dňa 25.11.2014 a právnym predchodcom žalobcu boli vyzvaní na zaplatenie dlžných splátok v lehote 15 dní od doručenia výzvy, ktorú prevzali dňa 23.07.2015, a následne bol úver predčasne zosplatnený. Na zistený skutkový stav súd aplikoval ustanovenia § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 8, § 565, § 100 ods. 1 a 2, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy (ďalej tiež len „OZ“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, právny vzťah medzi stranami posúdil ako spotrebiteľský podľa všeobecných ustanovení § 52 a nasl. OZ a konštatoval, že úverová zmluva spĺňa všetky zákonné náležitosti v zmysle ust. § 52 a nasl., pričom neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, že žalovaní preukázateľne úver riadne a v dohodnutých lehotách nesplácali, preto bol celý úver predčasne zosplatnený v zmysle dojednaných zmluvných podmienok. Po vyhodnotení vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že zosplatnenie úveru je platným právnym úkonom, žalobca je aktívne vecne legitimovaným subjektom v danom spore a podaná žaloba je v celom rozsahu dôvodná. Aktívnu vecnú legitímáciu na strane žalobcu mal preukázanú z toho dôvodu, že v priebehu konania došlo k postúpeniu pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá bola jednoznačne identifikovaná v prílohe zmluvy a zároveň mal preukázané dodržanie zákonného postupu pri zosplatnení úverovej pohľadávky a pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Vo vzťahu k doručovaniu všetkých písomností právnym predchodcom žalobcu žalovaným, a to výzvy na úhradu dlžných splátok zo dňa 20.07.2015 a oznámenia o mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 27.08.2015, mal preukázané, že tieto písomnosti sa dostali do sféry dispozície žalovaných, pretože im boli doručované na adresu ich trvalého bydliska uvedenú v úverovej zmluve, pričom zásielky boli vrátené ako neprevzaté v odbernej lehote, z čoho je možné vyvodiť, že „teória dôjdenia“ bola zo strany právneho predchodcu dodržaná a pri uplatnení fikcie doručenia je možné považovať doručenie za účinné, resp. za preukázané (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 36/2020 zo dňa 15.12.2020, publikované v Zbierke stanovísk NS a súdov SR č. 1/2021, pod č. 04). Na základe námietky premlčania súd prvej inštancie ďalej skúmal, či uplatnený nárok nie je premlčaný. Pri posúdení otázky premlčania zosplatneného úveru vyšiel ust. § 53 ods. 9 OZ, v zmysle ktorého veriteľ mohol zosplatiť úver pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 27.05.2015, a to prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so zaplatením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh, t.j. dňa 28.08.2015, kedy začala plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie zosplatneného dlhu. Podľa názoru súdu pri štandardnej premlčacej dobe v zmysle § 101 OZ by premlčacia lehota uplynula dňom 28.08.2018. V tejto dobe však zo strany veriteľa - právneho predchodcu žalobcu bola dňa 14.08.2018 podaná žaloba, čo malo za následok spočívajúce premlčacej doby, a preto súd uzavrel, že pohľadávku žalobcu nemožno považovať za premlčanú a žalobe v celom rozsahu ako dôvodnej vyhovel. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 CSP tak, že priznal úspešnému žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania proti žalovaným.

4. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalovaní v 1. a 2. rade (ďalej len „žalovaní“) z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Vytýkali súdu, že sa absolútne nevysporiadali s ich námietkou týkajúcou sa neplatného zosplatnenia úveru z dôvodu, že možnosť predčasne zosplatiť úver veriteľom preukázateľne nebola medzi zmluvnými stranami dohodnutá. Nesúhlasili so záverom súdu prvej inštancie, že zosplatnenie úveru právnym predchodcom žalobcu je platným právnym úkonom a v tejto súvislosti namietali nepreukázanie skutočnosti, že všeobecné obchodné podmienky (ďalej

tiež len „VOP“) im pred podpisom zmluvy boli známe a boli ku zmluve priložené, resp. že im boli dané k dispozícii. K zmluvnej podmienke v zmysle článku II. bod 2 zmluvy o úvere, ktorá pojednáva o oboznámení sa s VOP banky dlžníkmi a z ktorej súd prvej inštancie vyvodil platnosť dojednania o možnosti predčasného zosplatnenia úveru uviedli, že je zmluvnou podmienkou podliehajúcou súdnemu prieskumu v zmysle § 53 ods. 1 OZ, pričom namietali jej individuálne dojednanie, nakoľko bola súčasťou predtlačeneho formulára zmluvy zo strany právneho predchodcu žalobcu, ktorej obsah v tejto časti nemohli nijakým spôsobom ovplyvniť. Konštatovali, že dôkazné bremeno o opaku bolo na strane dodávateľa, ktorý však ani netvrdil, že by malo ísť o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku, čím zo strany súdu prvej inštancie považovali za plne legitímne posúdiť, či je táto zmluvná podmienka spôsobilá objektívne vyvolať stav hrubej nerovnováhy s poukazom na článok 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o objektivizácii ochrany spotrebiteľa a zabezpečení jeho neviazanosti neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Neprijateľná zmluvná podmienka má za následok, že na spotrebiteľa je de facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy a práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Uvedenými zmluvnými podmienkami sa na spotrebiteľa taktiež neprijateľne prenáša dôkazné bremeno v otázke oboznámenia sa s esenciálnymi informáciami podstatnými pre posúdenie vhodnosti a únosnosti úveru podľa zmluvy, v kontexte jeho majetkových pomerov a finančných možností. Za neprijateľné považovali prenášanie dôkazného bremena ohľadom oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a splnenia si povinností veriteľa zo zákona, ktorá môže vyvolať dojem, že sa nemôže dovolávať súdnej ochrany, keďže platí domnienka, že si zmluvu prečítali a jej obsahu a konštrukcii porozumeli. K uvedenému poukázali aj na druhý rozmer zmluvnej podmienky, ktorej uplatnenie môže mať za následok, že štátny orgán neposkytne ochranu spotrebiteľovi z rýdzo formalistických dôvodov, že zmluvu podpísali a neuzavreli v tiesni. Ďalej poukázali na to, že ak by im VOP poskytnuté boli, pre ich značný rozsah a množstvo ustanovení mali za to, že časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na VOP, no nemá sa to týkať podstatných náležitostí zmluvy, keďže s týmito informáciami musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený už pred podpisom zmluvy o úvere. Zároveň trvali na tom, že časť obsahu zmluvy odkazom na obchodné podmienky by sa mala stanoviť konkrétne, určito a zrozumiteľne v zmysle § 37 ods. 1 OZ tak, aby bolo zrejmé, úpravu ktorej časti zmluvy, t.j. práv a povinností treba hľadať a vykladať na inom mieste, písomne a zároveň aj nie menším písmom ako iná časť takejto zmluvy, a preto v prípade poctivého prístupu veriteľa nie je dôvod neuviesť povinné a podstatné náležitosti zmluvy priamo do zmluvy. Predčasné zosplatnenie úveru považovali za podstatný zásah do práv a povinností zmluvných strán, keď veriteľovi vzniká právo žiadať zaplatenie celého zostatku úveru naraz a na druhej strane dlžníkovi vzniká povinnosť uhradiť tento zostatok jednorazovo, čím vzhľadom na závažnosť následkov spojených so zosplatnením dlhu žalovaní považovali za dôvodné požadovať, aby takýto právny úkon bol preukázateľne dohodnutý s dlžníkom v zmluve o úvere a aby bol dlžník o tejto možnosti svojho postihu v prípade nesplácania náležite dopredu informovaný. Ďalšiu odvolaciu námietku žalovaní smerovali proti záverom a postupu súdu prvej inštancie, v ktorom sa nevysporiadal s ich námietkou o neplatnom zosplatnení úveru z dôvodu, že výzvu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru vyhotovil a zaslal neoprávnený subjekt, a nie banka a z toho dôvodu nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na žalobcu, v dôsledku čoho žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný v danom spore. Zároveň poukázali na skutočnosť, že došlo k porušeniu bankového tajomstva a zákona o ochrane osobných údajov, keďže veriteľ (Slovenská sporiteľňa, a.s.) ako banková spoločnosť dala pohľadávku žalovaných do mandátnej správy spoločnosti Platiť sa oplatí s.r.o. (bez bankovej licencie), ktorá zasielala žalovaným výzvu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 20.07.2015, pričom žalovaní ako klienti nedali banke súhlas na poskytovanie ich osobných údajov tretej osobe za účelom vymáhania pohľadávky ani za iným účelom a súhlasili s poskytnutím a sprístupnením ich údajov podniku pomocných bankových služieb, ktorý je prevádzkovateľom spoločného registra bankových informácií za podmienok ustanovených osobitným zákonom, Národnej banke Slovenska, ako aj bankám a pobočkám zahraničných bánk v zmysle zákona o bankách, avšak nie súkromnej spoločnosti, ktorá nespadá pod vyššie uvedené, ani pod ust. § 92 ods. 3 zákona o bankách. Vychádzajúc z uvedeného mali žalovaní za to, že výzva pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 20.07.2015 nemôže byť považovaná za výzvu v zmysle § 53 ods. 9 OZ (ani podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách) a ide o neplatný právny úkon. Ďalšou odvolacou námietkou namietali premlčanie pohľadávky žalobcu majúc za to, že súd sa nesprávne vysporiadal s otázkou premlčania celého nároku, ako aj s otázkou premlčania jednotlivých nezaplatených splátok splatných viac ako tri roky pred podaním žaloby. Poukázali na to, že nakoľko

splatnosť mesačných splátok bola v zmysle Dodatku zo dňa 12.04.2010 k zmluve o splátkovom úvere zo dňa 26.03.2010 zmenená a dohodnutá na 27. deň v mesiaci, preto právny predchodca žalobcu mohol najneskôr zosplatiť celý úver pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 27.04.2015 nasledujúci deň po dni 27.07.2015, a to dňa 28.07.2015 a teda premlčacia doba na uplatnenie zosplateného dlhu začala plynúť dňom 28.07.2015 a uplynula dňa 28.07.2018, teda pred podaním žaloby žalobcu, z ktorého dôvodu žalovaní považujú nárok za premlčaný. Mali za to, že súd prvej inštancie pri posúdení premlčania sa vo svojom rozhodnutí odchýlil do ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR aj v bode 111. odôvodnenia, v ktorom sa zaoberá posúvaním začiatku plynutia premlčacej doby, ktorá by sa mala odvíjať od doručenia vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. K ustáleniu počiatku plynutia premlčacej doby v spotrebiteľských vzťahoch žalovaní poukázali na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/268/2020 zo dňa 29.11.2022, 5Cdo/224/2021 zo dňa 30.11.2022, tiež na uznesenie sp. zn. 4Cdo/132/2021 zo dňa 15.12.2022, v zmysle ktorých je právne nesporné, že premlčacia doba celej pohľadávky začína plynúť dňom nasledujúcim po splatnosti splátky, ktorá bezprostredne predchádzala predčasnému vyhláseniu splatnosti pohľadávky, a teda v prejednávanej príhode je nárok žalobcu v celom rozsahu premlčaný. V závere odvolania poukázali na ústavnoprávny rozmer práva na súdnu ochranu v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR, podľa ktorej k základnému právu na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Každý má právo, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná, platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02). Ústavný súd SR vo svojej judikatúre tiež opakovane pripomína, že nezávislé rozhodovanie všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavou a zákonom ustanovenom procesnoprávnom, ako aj hmotnoprávnom rámci. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania, ako aj iného zainteresovaného subjektu na rozhodnutie, ktorého dôvody sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny (I. ÚS 117/07). Právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR prelína aj princíp právnej istoty (ako jeden z prvkov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy), v zmysle ktorého súdy majú v rovnakých alebo analogických situáciách rozhodovať rovnako. Rovnako Ústavný súd SR v rámci svojej rozhodovacej činnosti už vyslovil, že k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty (napr. PL. ÚS 36/95), ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke, za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Napádané rozhodnutie podľa žalovaných je v rozpore s procesnými požiadavkami spravodlivosti a s konceptom spravodlivého konania, nakoľko súd prvej inštancie sa nedostatočne a nesprávne po právnej aj skutkovej stránke vysporiadal s argumentmi a dôkazmi, ktoré v konaní predložili. Vzhľadom na uvedené dôvody žalovaní navrhli napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú a zároveň im priznať plnú náhradu trov konania.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných považoval napadnutý rozsudok za vecne správny, spravodlivý a jeho odôvodnenie za určité a presvedčivé a v celom rozsahu sa s ním stotožnil. Mal za to, že stranám sporu bol poskytnutý dostatočný priestor pre uplatnenie prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, čím podľa neho boli splnené požiadavky predvídateľnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia. Vo vzťahu k námietke žalovaných týkajúcej sa neplatného zosplatenia úveru uviedol, že zo strany postupcu došlo k platnému zosplateniu pohľadávky v súlade s ust. § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ a záver súdu prvej inštancie je správny. V súvislosti s namietanou neprijateľnosťou VOP ohľadne zosplatenia úveru uviedol, že v zmysle zmluvy žalovaní prehlásili, že poznajú Všeobecné obchodné podmienky a súhlasili s ich znením. Pokiaľ sa žalovaní v podanom odvolaní odvolávajú na to, že VOP im neboli pred podpisom zmluvy známe, žiadna norma spotrebiteľského práva nevyžaduje, aby bola spotrebiteľská zmluva vyhotovená ako jediný dokument, resp. aby každá časť dokumentu bola osobitne podpísaná a v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Súdného dvora EÚ vo veci Home Credit C-42/15, v ktorom Súdný dvor interpretoval smernicu o spotrebiteľských úveroch, ktorá prikazuje písomnú formu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá však nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky podstatné náležitosti musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, zmluva o spotrebiteľskom úvere môže byť tvorená viacerými listinami, pričom sa

nevyžaduje osobitný podpis na každej samostatnej listine. V súvislosti s uvedenými závermi poukázal na vybrané rozhodnutia krajských súdov (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne 19CoCsp/26/2020 zo dňa 24.02.2021, uznesenie Krajského súdu v Prešove 17CoCsp/25/2022 zo dňa 13.10.2022, uznesenie Krajského súdu v Košiciach 6Co/291/2019 zo dňa 26.08.2020) ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/81/2020 zo dňa 30.12.2020, tiež rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020, majú za to, že žalovaní mali adekvátnu možnosť zoznámiť sa s obsahom VOP a v prípade, že s ich ustanoveniami nesúhlasili, nemali zmluvu podpísať. Opačným výkladom by bolo nutné právne uzavrieť, že všetky zmluvy, ktoré hromadne uzatvárajú štátne energetické podniky, banky, mobilní operátori atď. so spotrebiteľmi sú neplatné, pričom je všeobecne známou skutočnosťou (tzv. notorieta), že tieto v súlade s § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka určujú časť obsahu zmlúv aj s odkazom na všeobecné obchodné podmienky. Ďalej poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL.ÚS 11/2016 zo 7.2.2018, v zmysle ktorého: „...aj keď ochrana spotrebiteľov je neoddeliteľnou súčasťou súčasného súkromného práva a postavenie spotrebiteľov je potrebné brať vážne, ochranu spotrebiteľov je nutné interpretovať triezvo, neutrálne ako akékoľvek iné inštitúty s tým, že táto ochrana je už súčasťou zákonnej normy ako účel právnej normy a už nepotrebuje osobitnú expanzívnu interpretáciu nad rámec interpretačných štandardov vrátane teleologického výkladu. Koncept ochrany spotrebiteľa v klasickej poňatí nie je v napätí s ústavou, ale to neznamená, že je priamo ústavným princípom.“ K posúdeniu premlčania nároku žalobca uviedol, že sa nestotožňuje so svojvoľným výkladom žalovaných, pričom záver, k akému dospeli, z recentnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR absolútne nevyplýva. Podľa žalobcu za žiadnych okolností nemožno ustáliť, že premlčacia doba celej pohľadávky začína plynúť dňom nasledujúcim po splatnosti splátky, ktorá bezprostredne predchádzala predčasnemu vyhláseniu splatnosti úverovej pohľadávky a poukázal na to, že táto právna otázka bola vyriešená prijatím judikátu R 7/2023, z ktorého citoval právnu vetu. Na základe uvedeného žalobca navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny a priznať mu voči žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

6. Ďalšie vyjadrenia strany sporu v odvolacom konaní nepodali.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie žalovaných bolo podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenými osobami (§§ 359 až 361 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné predpoklady pre potvrdenie (§ 387 CSP) a ani pre zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 389 a § 390 CSP), pretože súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav veci, avšak spor nesprávne posúdil po právnej stránke a vyvodil nesprávny záver o povinnosti žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi 93.168,02 € s prísl., a zároveň pre svoje rozhodnutie odvolací súd mal dostatočný skutkový základ, preto o merite veci rozhodol postupom podľa ust. § 388 CSP tak, že napadnutý rozsudok zmenil a žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

8. Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 14.8.2025 o 10.00 hod., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

9. Žalovaní v podanom odvolaní uplatnili odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie práva procesné, ktoré jej zákon priznáva. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v

súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. K odňatiu možnosti konať pred súdom dochádza tiež vtedy, keď súd nedostatočne odôvodní svoje rozhodnutie, ktoré nespĺňa požiadavky vymedzené ust. § 220 ods. 2 a 3 CSP.

11. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v takom prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods. 1, 2 CSP alebo nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

12. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad alebo ak zo skutkových zistení vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

13. Žalovaní v 1. a 2. rade v intenciách uplatnených odvolacích dôvodov nastolili predmetom odvolacieho prieskumu predovšetkým správnosť právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie v otázke platnosti mimoriadneho zosplatnenia úveru právnym predchodcom žalobcu a v prípade stotožnenia sa so záverom o platnom zosplatnení úveru, namietali premlčanie žalobou uplatneného nároku.

14. Predmetom sporu je nárok uplatnený titulom dlžnej istiny úveru a príslušenstva žalobcom, ktorý svoju aktívnu vecnú legitímáciu v danom spore odvodzuje od zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.12.2021 uzatvorenej s pôvodným veriteľom - postupcom Slovenskou sporiteľňou, a.s. V danom spore žalovaní nepopreli skutočnosť uzatvorenia úverovej zmluvy so Slovenskou sporiteľňou, a.s. (právny predchodca žalobcu), na základe ktorej im bol poskytnutý úver vo výške 95.000,- € s dohodnutou fixnou úrokovou sadzbou na obdobie troch rokov vo výške 4,49 % p.a., ktorá sa v priebehu trvania zmluvného vzťahu zmenila na 1,59 % p.a. od 26.03.2016. Taktiež nebolo sporným, že žalovaní prestali uhrádzať dohodnuté splátky úveru, preto právny predchodca žalobcu vyzval žalovaných písomnou výzvou na úhradu dlžnej sumy a zároveň ich upozornil na oprávnenie banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého úveru v prípade, ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy. Rovnako nespornou bola skutočnosť, že z dôvodu nezaplatenia omeškaných splátok právny predchodca žalobcu pristúpil ku dňu 27.08.2015 k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky z úverovej zmluvy, doručenie oznámenia o zosplatnení úveru zo dňa 27.8.2015 žalovaní nespochybnili a rovnako z obsahu spisu vyplynulo, že uvedené písomnosti sa dostali do ich dispozičnej sféry, nakoľko im boli doručované na adresu ich trvalého bydliska uvedenú v úverovej zmluve.

15. Žalovaní v rámci svojej procesnej obrany i v podanom odvolaní spochybovali platnosť zosplatnenia úveru z dôvodu nepreukázania individuálneho dojednania tejto zmluvnej podmienky v úverovej zmluve, nakoľko zmluva odkazuje na VOP, v ktorých je možnosť zosplatnenia inkorporovaná a ktorá podmienka (možnosť predčasného zosplatnenia úveru) podľa tvrdenia žalovaných im nebola pred podpisom zmluvy známa. V súvislosti s touto odvolacou argumentáciou žalovaných odvolací súd poukazuje na to, že tieto tvrdenia žalovaní uvádzali už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi náležite a dostatočným spôsobom vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom správne poukázal na čl. II. bod 2 uzavretej úverovej zmluvy, v ktorom dlžníci svojimi podpismi deklarovali, že „sa oboznámili so súčasťami Úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, Úverové podmienky, Sadzobník a podmienky určené Zverejnením, za ktorých sa bankový produkt v zmysle Úverovej zmluvy poskytuje, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať.“ Zároveň je potrebné prisvedčiť tvrdeniam a argumentácii žalobcu s poukazom na závery formulované Súdnym dvorom EÚ v rozhodnutí Home Credit, a.s. proti Kláre Bíróovej C-42/15 zo dňa 9.11.2016, podľa ktorých žiadna norma spotrebiteľského práva Slovenskej

republiky alebo Európskej únie nevyžaduje, aby spotrebiteľská zmluva bola vyhotovená ako jediný dokument, resp. aby každá časť takého dokumentu bola osobitne podpísaná, ale všetky (podstatné náležitosti) musia byť vyhotovené písomne a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere vo svojej podstate pripúšťa, aby sa súčasťou písomnej úverovej zmluvy stali aj iné na trvalom nosiči zachytené náležitosti za predpokladu, že úverová zmluva na ne jasne a presne odkazuje a spotrebiteľovi boli pred uzavretím úverovej zmluvy skutočne odovzdané.

16. K tvrdeniu žalovaných, že možnosť predčasne zosplatiť úver veriteľom nebola medzi zmluvnými stranami dohodnutá, odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že celistvosť písomnej listiny podľa § 40 ods. 3 OZ je zachovaná aj vtedy, ak jednota viacerých listín je spoznatelná z obsahu právneho úkonu a ak spolunáležitosť jednotlivých listín je nesporná. Pevné spojenie listín, napr. zošitím alebo zviazaním, nie je v takomto prípade potrebné; preto ak prílohy, ktoré tvoria súčasť písomne uzavretej zmluvy a ktorú účastníci podpísali a na ktoré zmluva odkazuje nie sú podpísané, nespôsobuje sama o sebe neplatnosť zmluvy (Fekete, I: Občiansky zákonník. Veľký komentár. I. diel. Bratislava: Eurokódex, 2011, str. 287 a 298). Tento záver potvrdzujú aj závery rozhodovacej praxe (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo 52/2011, rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23Cdo 1102/2008 a ďalšie). Ak teda strany uzatvorili zmluvu, ktorej podstatné náležitosti sú v listine podpísanej obidvomi stranami určené výslovným odkazom na samostatnú listinu - Všeobecné obchodné podmienky, ktoré neboli osobitne podpísané, nespôsobuje to bez ďalšieho neplatnosť úverovej zmluvy za podmienky, že ich prejav vôle bol dostatočne určitý a zmluvný konsenzus pokrýva aj tieto dojednania. Stačí, že zmluvné strany ju vyhlásia za súčasť zmluvy v podpísanom texte vlastnej zmluvy (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.03.2020, sp. zn. 4Cdo/9/2019).

17. Vychádzajúc z týchto úvah považuje odvolací súd za správny záver súdu prvej inštancie ohľadom platného dojednania možnosti veriteľa predčasného zosplatnenia úveru vo VOP, ktoré tvorili súčasť uzavretej úverovej zmluvy.

18. K ďalšej odvolacej námietke žalovaných, ktorou namietali neplatnosť výzvy zo dňa 20.07.2015 doručenej pred mimoriadnym zosplatením úveru, ktorá podľa nich bola vyhotovená neoprávneným subjektom (spoločnosťou Platíť sa oplatí, s.r.o.), odvolací súd poukazuje na mandátnu zmluvu uzavretú medzi pôvodným veriteľom a spoločnosťou Platíť sa oplatí s.r.o., na základe ktorej uvedená spoločnosť vyzvala žalovaných na zaplatenie dlžnej sumy (článok 7 bod 7.3. zmluvy), a preto je nedôvodná argumentácia žalovaných týmto dôvodom neplatnosti výzvy zo dňa 20.07.2015 podľa § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 92 ods. 8 zákona o bankách.

19. Odvolací súd sa ale nemohol stotožniť s názorom súdu prvej inštancie a s jeho prejudiciálnym záverom o platnosti úkonu tzv. mimoriadneho zosplatnenia úveru právnym predchodcom žalobcu listom zo dňa 27.08.2015, nakoľko v danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu zákonný postup v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ (v znení účinnom do 31.10.2024) v spojení s § 92 ods. 8 zákona o bankách zo strany banky nebol dodržaný a zákonné podmienky pre predčasné zosplatenie úveru neboli splnené, predovšetkým z toho podstatného dôvodu, že výzva banky zo dňa 20.07.2015 a ani Oznamenie o mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 27.08.2015 neobsahovali presnú identifikáciu konkrétnej mesačnej (omeškanej) splátky, pre ktorú prichádzalo k zosplateniu celého úveru. V tejto výzve, obsah ktorej je stranám sporu známy a v konaní nebol stranami spochybňovaný, právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalovaným, že „nastal prípad porušenia v zmysle bodu 8.1. písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. s účinnosťou od 1.1.2015“ a „Banka vyhlásila ku dňu 27.08.2015 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy. Pohľadávku zo zmluvy vo výške 97.369,77 EUR uhradte do 15 dní na číslo účtu: XXXXXXXXXX/XXXX. Pohľadávka zo zmluvy je ďalej úročená“ (v spise na č.l. 107).

20. Súd prvej inštancie vyšiel z nesprávneho názoru a právnej úvahy, pokiaľ na podklade zisteného skutkového stavu dospel k záveru o preukázaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v danom spore. Odvolací súd k tejto otázke poukazuje na to, že aktívna vecná legitímácia strany, t.j. posúdenie či žalobca je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/192/2004), predpokladá splnenie zákonných predpokladov pre platné zosplatenie úveru a tiež platné a účinné postúpenie spornej pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu. So zreteľom na skutočnosť, že pôvodným veriteľom pohľadávky

z úverovej zmluvy bola banka (Slovenská sporiteľňa, a.s.), ktorá úverovú pohľadávku postúpila na nebankový subjekt (žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o.), na predmetný právny vzťah a postúpenie pohľadávky bolo potrebné aplikovať tiež zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov a platnosť postúpenia pohľadávky skúmať v intenciách ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ v spojitosti s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Tieto zák. ustanovenia súd prvej inštancie síce na daný spor aplikoval, nesprávne ich ale interpretoval a nepostupoval v zmysle judikatórnych záverov súčasnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR.

21. K otázke, či žiadosť o jednorazové splatenie úveru a/alebo upozornenie veriteľa musí obsahovať aj identifikáciu splátky, pre omeškanie s ktorou má dôjsť k strate zodpovedajúcej výhody na strane dlžníka, sa opakovane vyjadril Najvyšší súd SR vo viacerých svojich rozhodnutiach, v ktorých formuloval záver, že: „bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možno spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Na právny úkon nekonkretizujúci splátku preto je dôvod nazerať ako na úkon zákon obchádzajúci (nakoľko napriek nezakotveniu výslovnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 OZ [pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/152/2022 zo dňa 13.2.2025, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 3/2025, pod č. 34].

22. V rozhodnutiach sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.06.2024 a 5Cdo/188/2023 zo dňa 31.07.2024 Najvyšší súd SR vyslovil právny názor, podľa ktorého: „ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný v súlade s ust. § 565 a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa a v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú môže jednorazovo a predčasne zosplatiť celý dlh. V rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/197/2022 Najvyšší súd SR právne argumentoval tým, že identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premlčacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplateniu úveru. Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť zosplatený celý úver. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený.“

23. Rovnako v uznesení sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024 Najvyšší súd SR uviedol, že „V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatiť celý dlh“.

24. V danom prípade veriteľ – právny predchodca žalobcu vo výzve na zaplatenie omeškaných splátok ani v samotnom oznámení o mimoriadnom zosplatení úveru nekonkretizoval omeškanú splátku, pre ktorú prichádza k zosplateniu predmetného úveru, nakoľko žalovaných dlžníkov len vyzval na úhradu tam špecifikovaných dlžných súm. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedenie konkrétnej splátky vo výzve ako aj v oznámení o zosplatení, z hľadiska požiadavky určitosti právnych úkonov musí byť vyjadrené určito a zrozumiteľne, ide o notifikačnú povinnosť dodávateľa voči spotrebiteľovi, pričom iba uvedenie výšky dlhu, s ktorým je spotrebiteľ v omeškaní nie je postačujúce, nakoľko z takto vyjadreného údajov spotrebiteľ nemôže bez ďalšieho určiť, ktorá omeškaná splátka v budúcnosti môže založiť dôvodnosť predčasného zosplatenia, resp. ktorú splátku považuje veriteľ za rozhodnú ani kedy si uplatní (môže uplatniť) svoje právo pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, aby dodatočným zaplatením relevantnej splátky odvrátil hrozbu dodávateľom zamýšľaného postupu podľa § 565 OZ. Z týchto dôvodov, v súlade s vyššie uvedenými závermi ustálenej rozhodovacej praxe, odvolací súd považuje predčasné zosplatenie úveru veriteľom v danom prípade za právny úkon nedostatočne určitý, ktorý je preto podľa ust. § 39 OZ, prípadne podľa § 37 OZ sankcionovaný neplatnosťou.

25. Cit. rozhodnutiami vyslovené riešenie tejto relevantnej právnej otázky je potrebné považovať za zjednocujúce a formulovaný právny názor za ustálený v rozhodovacej praxi (porov. nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 115/2020), ktorý súdy nižšej inštancie sú povinné rešpektovať a riešenie právnej otázky obsiahnuté v už publikovanom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zohľadniť a aplikovať

v zmysle precedenčnej (judikátornej) záväznosti pri rozhodovaní iných, skutkovo a právne rovnakých alebo obdobných prípadov. Podľa záverov formulovaných Najvyšším súdom SR v uznesení sp. zn. 2ObdoZ/2/2023 zo dňa 31.10.2023 [publikovanom v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 2/2025, pod č. 3, ktoré bolo predmetom ústavnej sťažnosti odmietnutej rozhodnutím Ústavného súdom SR sp. zn. I.ÚS 207/2024 zo dňa 3.4.2024] precedenčná záväznosť rozhodnutia zverejneného v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky má dokonca prednosť pred kasačnou záväznosťou skoršieho rozhodnutia súdu vyššej inštancie, od ktorej sa možno výnimočne odkloniť, o. i. z dôvodu zásadného judikátorneho posunu, „napr. reflektujúc niektoré rozhodnutia Európskeho súdneho dvora alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ústavného súdu alebo najvyššieho súdu v otázke, ktorá v čase rozhodovania dovolacieho súdu nebola celkom uspokojivo riešená“. Nie je teda vylúčené, že v opätovnom rozhodnutí odvolací súd rozhodne inak a prikloní sa k judikátornej záväznosti iného rozhodnutia dovolacieho súdu, bez toho, aby takým postupom došlo k porušeniu ústavného princípu na súdnu ochranu, ktorého integrálnou súčasťou je právo na spravodlivý proces. V danom spore odvolací súd rozhodoval už skorším uznesením 11CoCsp/75/2022-504 zo dňa 29.12.2023, ktorým zrušil pôvodný zamietavý rozsudok 1Csp/124/2018-427 zo dňa 28.9.2022 o.i. z dôvodov nepreskúmateľnosti a nesprávneho právneho záveru o neplatnosti zosplatnenia úveru, ktorý (záver) súd prvej inštancie ale vyvodil iba zo skutočnosti, že „oznámenie o zosplatnení úveru žalovaným nedošlo do ich dispozičnej sféry“ a s ďalšími námietkami, argumentmi strán a predloženými dôkazmi sa nevysporiadal, pričom v danom čase v rozhodovacej praxi vyšších súdov nebola záväzne vyriešená právna otázka, či právny úkon nekonkretizujúci omeškanú splátku, pre ktorú prichádza zo strany veriteľa k predčasnému zosplatneniu úveru, možno z tohto dôvodu považovať za nedostatočne určitý, sankcionovaný absolútnou neplatnosťou podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 OZ. Z týchto dôvodov konajúce súdy (súd prvej inštancie i odvolací súd) vo svojich skorších rozhodnutiach neboli povinné tento právny názor zohľadniť a aplikovať pri rozhodovaní vo veci samej.

26. Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

27. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky (10.08.2021), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

28. Rozborom ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách treba dospieť k záveru, že jednoznačne definuje podmienky, za akých možno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Dané predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

29. Pre platné postúpenie pohľadávky bankou na nebankový subjekt sa vyžaduje v zmysle cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách kumulatívne splnenie týchto podmienok: a) existencia splatnej pohľadávky, b) písomná výzva banky na splnenie dlhu dlžníkovi, ktorý je v omeškaní s plnením a jej preukázateľné doručenie dlžníkovi a c) dlžníkovo nepretržité omeškanie viac ako 90 dní so splnením jeho záväzku voči banke. Je pritom na veriteľovi preukázať tieto skutočnosti, vrátane dôkazu preukazujúceho doručenie takejto výzvy dlžníkovi bankou.

30. Súdna prax je jednotná v názore, že v prípade nesplnenia týchto osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ zakázané (vylúčené). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ, keďže zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore so zákonom o bankách v prípade nesplnenia stanovených podmienok (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.4.2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2018 sp. zn. 7Cdo/26/2017, tiež uznesenie zo dňa 20.11.2019 sp. zn. 1Obdo/92/2018 a ďalšie).

31. Z uvedeného vyplýva, že podmienkou platného postúpenia pohľadávky banky na nebankový subjekt v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách je v prvom rade existencia splatnej pohľadávky v čase postúpenia. Banka ako účastník zmluvy o úvere má obmedzené možnosti postúpenia svojej pohľadávky voči svojmu klientovi zo zmluvy o úvere, pretože môže postúpiť bez súhlasu klienta iba splatnú pohľadávku, resp. jej splatnú časť. Postúpením nesplatnej pohľadávky inému subjektu ako je banka, by totiž došlo k neprípustnému vstupu iného subjektu do aktívneho právneho vzťahu, ktorého účastníkom v zmysle zákonnej úpravy zákona o bankách môže byť iba banka. Z uvedeného zároveň vyplýva, že mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru nemôže úspešne uplatniť a pohľadávku vymáhať iný subjekt (na základe zmluvy o postúpení pohľadávky) ako banka, keďže tomu bráni uvedená prekážka spočívajúca v nemožnosti postúpiť nebankovému subjektu nesplatnú pohľadávku.

32. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v čase uzavretia zmluvy o postúpení spornej pohľadávky medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalobcom ako postupníkom (k 10.08.2021) nebol úver, ktorý bol poskytnutý žalovaným právnym predchodcom žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. splatný, a to vzhľadom na dojednanú konečnú splatnosť úveru dňa 20.02.2040. Pre platné postúpenie muselo teda ísť o pohľadávku, ktorá sa stala predčasne splatnou pred dohodnutým termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, v súlade s ust. § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ v znení účinnom do 31.10.2024, podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Z ust. § 565 druhá veta OZ vyplýva, že toto právo môže dodávateľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

33. V cit. ustanoveniach sú ustanovené podmienky, za ktorých môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ktorými v zmysle § 565 OZ sú: 1/ možnosť straty výhody splátok bola výslovne určená v dohode medzi veriteľom a dlžníkom alebo v súdnom rozhodnutí, 2/ dlžník nespĺní niektorú zo splátok v deň jej splatnosti a 3/ veriteľ požiadava dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, k vyššie uvedeným podmienkam pristupujú ešte ďalšie dve podmienky v zmysle § 53 ods. 9 OZ, a to: 1/ veriteľ má právo na tzv. stratu výhody splátok (možnosť požadovať zaplatenie celého dlhu naraz pred jeho konečnou splatnosťou) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením konkrétnej splátky a 2/ veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

34. V danom prípade nie je sporné, že vo výzve veriteľa pred zosplatením zo dňa 20.07.2015, ktorú žalovaní prevzali dňa 23.07.2015, ani v Oznámení o vyhlásení splatnosti zo dňa 27.08.2015, nebola špecifikovaná konkrétna omeškaná splátka, pre ktorú veriteľ úver predčasne zosplatil, obe listiny sú z tohto dôvodu neurčité a zákon obchádzajúce, a preto sú sankcionované absolútnou neplatnosťou právneho úkonu, a to podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 OZ. Ak teda úver nebol platne zosplatený, v čase postúpenia pohľadávky (k 10.8.2021) nebola celá pohľadávka splatná (išlo o tzv. „živý úver“), a preto postúpenie pohľadávky bolo vykonané v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktoré výslovne zakazuje postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru, ak nie sú splnené podmienky upravené v tomto ustanovení. V dôsledku uvedeného sa žalobca (postupník) nestal nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia a nenadobudol pohľadávku svojho právneho predchodcu Slovenská sporiteľňa, a.s. voči žalovaným, a teda nedisponuje ani oprávnením pohľadávku vymáhať a aktívnou vecnou legitimáciou v predmetnom spore, a preto súd prvej inštancie nesprávne rozhodol, pokiaľ žalobe žalobcu ako dôvodnej v celom rozsahu vyhovel.

35. Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na právny názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/15/2023 zo dňa 25.9.2024, v ktorom uviedol, že „... neuviedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ realizoval výzvu na zaplatenie neuhradenej splátky v zmysle § 53 ods. 9

Občianskeho zákonníka, malo za následok neplatnosť zosplatnenia úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na tretiu osobu v zmysle § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách, v dôsledku čoho odvolací súd správne skonštatoval nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore“.

36. Z týchto dôvodov odvolací súd, nakoľko pre svoje rozhodnutie mal dostatočný skutkový základ, rozhodol procesným postupom podľa ust. § 388 CSP tak, že napadnutý rozsudok z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol.

37. Vzhľadom na dôvod zamietnutia žaloby, nakoľko žalobca v danom spore nie je oprávnený (vecne legitímovaný) vymáhať spornú pohľadávku z úverovej zmluvy, odvolací súd považoval za nadbytočné zaoberať sa otázkou premlčania nároku, resp. jeho časti a ďalšími odvolacími námietkami žalovaných.

38. Nakoľko odvolací súd zmenil rozsudok, rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 2 CSP o nároku na náhradu trov celého konania, a to podľa konečného výsledku sporu s použitím ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V celom konaní, teda v konaní pred súdom prvej inštancie i v jeho odvolacej časti mali žalovaní v 1. a 2. rade plný procesný úspech, a preto im odvolací súd priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

39. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

XXXXXXXX/XX/XXXX

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky: a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a to v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané

opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).